

լով փորը՝ ստուգեցին դէպքը . այնուհետեւ ամփոփեցին Սիօնի իրենց գերեզմանատան մէջ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐԲ

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԻԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

Գ. Ս. ԽԱՊԱՅԵԱՆ

ՅՈՒԽՏԷՆ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՅ

Սոյն դասագիրքը պատրաստուած է Աղգ. Դպրոցաց համար պարզ լեզուաւ և գիւրմբռնելի եղանակաւ . կը բաղկանայ 245 երեսէ . ունի երեք տախտակ ձեւերու և կը վաճառուի ի գին 8 զրուշ մաքուր ստակ :

Դասագիրքին պարունակութեան և ընթացքին վերայ աւելի ամփոփ գաղտնիք մի տալու համար , յառաջաբանը կը գնեմք աստ :

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ , որ կ'ուսուցանէ զլուսուրար մեր մարտակային դրութեան կազմութիւնը և կը բացատրէ այն օրէնքները , որով այս երկնային մարմինները , ընդ որս և մեր երկիրը իրեւ մարտակ , կը կառավարուին , կարեւոր ուսումներէն մին է : Հարկ չեմք տեսներ այս ահլ ընդարձակութեն թուել անոր օգուտները և կարեւորութիւնը . բաւական է գիտնալ , որ այս ուսումը ներկայ դաստիարակն յառաջագիմական մեծամեծ քայլեր առաւ . տիեզերախօսական շատ ճշմարտութիւններ պարզուեցան , բազմաթիւ և օգտակար գիտութեղան , այս ամենը՝ այն ուսման կարեւորութեան ապացոյցներ են : Մարդը , որ առաջ զինքը շրջապատող երկնային երեւոյթներուն անտեղեակ էր , և շատ անգամ բնական երեւոյթ մի շատ ապգեր օգիտութեան պատճառաւ մեծ արհաւիրանայ մէջ կը ձգէր , այսօր շնորհիւ այս ուսման գիտէ և կը մեկնէ այդ երեւոյթներուն պատճառը . գիտէ մօլորակային դրութիւնը կազմող մարմնոց բնական և տարբարանական կազմութիւնը , գիտէ անոնց շար-

ժամներն և շարժմանց տիրող օրէնքները և գիտէ վերջապէս նոցա իւրարանջիւրին հեռաւորութիւնը և մեծութիւնը : Ահաւասիկ համառօտիւ Տիեզերագրութեան օգուտները :

Գիտութիւն մի , երբ բաց ի շոր ու ցամաք ծառօթութիւններէ , կամ բաց ի մտաց զարգացումէ , չը բաւականացներ մարդոյ սիրտը և չը լցուցանէր նորա հոգին երկնային զմայլմամբ և զարմայմամբ , ի կարեւորացնէ , բայց ոչ ի կարեւորագունից : Այս համեմատութեամբ աւելի պարզ կ'որոշուի Տիեզերագրութեան միւս բնական ուսումներէն ունեցած գերազանցութիւնը , վասն զի ո՞ր ուսումն է աւելի արժանի մարդոյ խոմմանց , աւելի ընդունակ նորա սիրտը և հոգին լցուցանելու երկիւղած զարմայմամբ և կրօնական սուրբ զգացմամբ , քան հըրաշակաւոյց տիեզերաց , քան ուսումն լուսանփիւռ աստեղաց , որք անգագար կը թաւաղին մեր գլխուն վերայ : ի մի բան քան ուսումն երկինք , որ ըստ Մարգարէին Պատմէն ցլխառն Աստուծոյ եւ շարարածս ձեռաց նորա :

Այսու համոզմամբ կը յուսամք թէ մեր ներկայ աշխատութեամբ եթէ ոչ առաջին , գոնեա՛ կարեւոր և օգտակար գործ մի նուիրեցինք ուսումնասէր Հայ—մանկուոյն : Թէեւ մեզմէ շատ առաջ այլք փութացած են այս ծառայութեան մէջ , սակայն մեր գլխաւոր նպնէն եղած է աւելի նորագոյն եւ կարեւորագոյն ծանօթութիւններով ծոխայնել եւ կանոնաւոր ու բնական կարգաւ մի՛ ուսմանը գիւրամատչելի ընել : Այս նպատակաւ՝ ուսման նիւթին համեմատ վեց զուտներու բաժնեցիներ . առաջին՝ ԵՐԿԻՐԵ ԳՐԻՐԵ , որ մեզ ամենամերձաւորն և մեր բնակութեան տեղին է , երկրորդ՝ Հաստատուն աստեղք , երրորդ՝ Արեգակն , չորրորդ՝ Լուսինը , հինգերորդ՝ Մոլորակային դրութիւն , վեցերորդ՝ Տոմար , և ամենէն վերջը՝ քսան և մէկ խնդիրներ յաւելցուցինք ուսանողաց կրթութեան համար նոյն իսկ գասագրքէն քաղուած : Ըր ուսանողք առանց արտեւստական Գունտի իրեւ թուարանական խընդիրներ պիտի լուծեն : Ամենէն աւելի խնդրոց լուծումը պիտի երաշխաւորէ ուսանողաց վիճակը . վասն զի երբ ուսման բուն ողջոյն չեն թափանցած , անպատճառ պիտի տկարանան խնդրոց լուծման մէջ : Առ այս կը խնդրեմք : որ Ուսուցիչք առաջնորդեն ուսանողաց , դասագրքին մէջ շատ տեղեր միայն թիւեր գրուած են առանց մանրամասն հաշուց իրել վերջնական արդիւնք , պէտք է որ ուսանողք խնդին փորձեն գործողութեամբք անոնց ստուգութիւնը :

Որչափ որ մեր այս գործը զանաղան թերութիւններէ զերծ չէ՝ սակայն կը յուսամք , որ Մեծարդոյ Ուսուցիչք պիտի ընդունին ներողամիտ օգուտով և համակրութեամբ , որով եթէ Հայ—մանկուտին սակաւ ինչ օգտի . մեք՝ մեր աշխատութեան վարձն ու պսակը լիովին ստացած կ'ըլլամք :

